

Motion till riksdagen 2020/21:1457

av **Hans Ekström och Caroline Helmersson Olsson (båda S)**

Sjön Mälarens betydelse för Stockholm och Mälardalen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Mälaren och andra viktiga vattentäkter måste skyddas för dricksvattenförsörjningen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sveriges tredje största sjö Mälaren är av mycket stor betydelse för Mälardalsregionen och Sverige. Sjön fungerar som farled för transporter och som rekreationsyta för båtliv. Mälaren har fler än 8 000 öar, holmar och skär. Medeldjupet är 12,8 meter.

Omkring tre miljoner människor boende i Mälardalen och Stockholmsregionen får sitt dricksvatten från Mälaren.

Många vattenverk använder också Mälarens vatten. Vilket innebär att beroendet av grundvatten i Sveriges befolkningstätaste region är mindre än på andra håll i landet. Regionen är därför beroende av att Mälaren verkligen kan fungera som dricksvattentäkt. Ett större utsläpp i sjön, eller i dess tillflöden, skulle få allvarliga konsekvenser för hela Mälardalen.

Sverige är ett land med en historia av god tillgång på dricksvatten av bra kvalitet. Men det finns en betydande risk att klimatförändringarna kommer att innebära ökade förekomster av vatten med en sämre kvalitet. Om nederbörden och översvämningar ökar i framtiden höjs också riskerna för kemiska föroreningar och vattenburen smitta.

I enlighet med kapitel 3, paragraf 8, andra stycket miljöbalken (MB) ska områden som är av riksintresse för vattenförsörjningsanläggningar skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna. Vilket innebär att kommuner och statliga myndigheter ska ta hänsyn till dessa områden genom att inte planera för eller lämna tillstånd till sådana verksamheter inom eller i närheten av områdena som kan hindra eller påtagligt försvåra anläggningarnas utnyttjande.

Det här kan innebära att nya verksamheter och åtgärder som planeras i närheten antingen måste lokaliseras till annan plats eller att det måste ställas särskilda krav på hänsyn för att de ska kunna tillåtas i närheten av området. Det kan även bli aktuellt att reservera mark för att anläggningen i framtiden ska kunna brukas på ett rationellt sätt. Dock är det som skyddas vid en sådan process, enligt nuvarande lagstiftning, själva anläggningen, det vill säga den fastighet där vattnet tas upp. Många svenska kommuner, inte minst i Mälardalen, använder emellertid sjövattnet som dricksvatten. Råvattentäkten är då själva sjön snarare än en specifik anläggning.

Om havsnivån stiger riskeras stora saltvatteninträngningar, vilket skulle innebära stor påverkan på sjön Mälarens ekosystem.

I framtiden kan det bli nödvändigt att bygga skyddande barriärer för att skydda Mälaren. Höjda vattennivåer i sjön väntas på grund av klimatförändringar, vilket innebär större risk för översvämningar av markområdena kring Mälaren. Vilket medför en förhöjd risk för föroreningar av Mälarens vatten.

För att skydda dricksvattnet i Mälaren behövs en rad åtgärder vidtas. För att minska risken för översvämning måste bland annat kapaciteten för att snabbare kunna tömma sjön på vatten öka.

Det är väldigt viktigt att Mälaren skyddas för att också i framtiden fortsatt kunna utgöra den betydande dricksvattentäkt som sjön är idag.

Hans Ekström (S)

Caroline Helmersson Olsson (S)